
Разработване на паралелни програмни приложения

част 2

Паралелни алгоритми за сортиране

- Използват разпределен входен списък на сортираните стойности

- Резултатът също е разпределен между процесите
  - налага се да се изпълни операция по “събирането” му (merge)
  - след сортирането отделните процесори съхраняват сортирани части на изходния списък с елементи

Паралелно сортиране с контейнери

□ *Задача*

- да се сортират числа с алгоритъм с контейнери (*bucket sort*)

□ *Целева паралелна компютърна платформа*

- клъстер от работни станции

□ *Програмен модел*

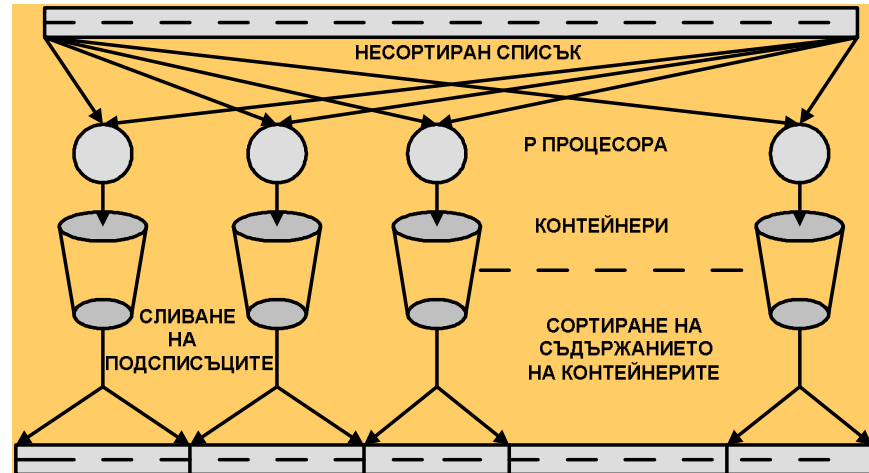
- плосък (flat)

□ *Имплементация*

- MPI

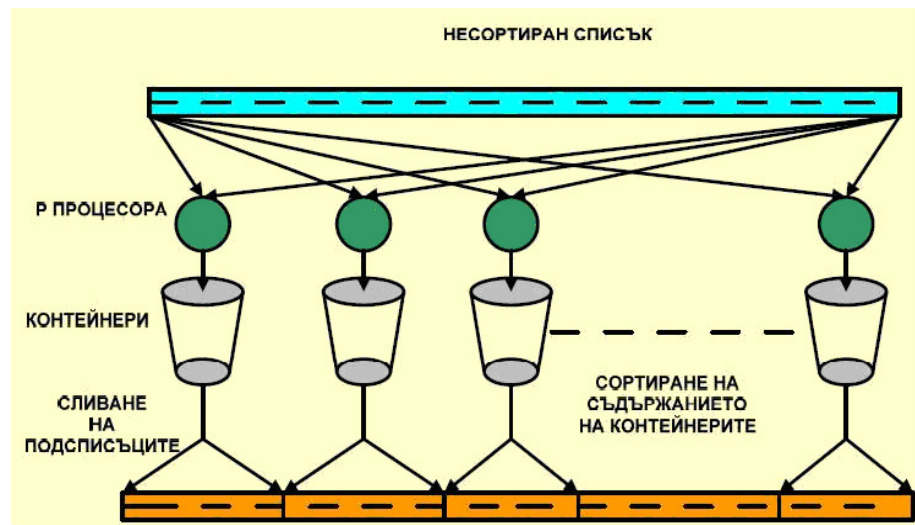
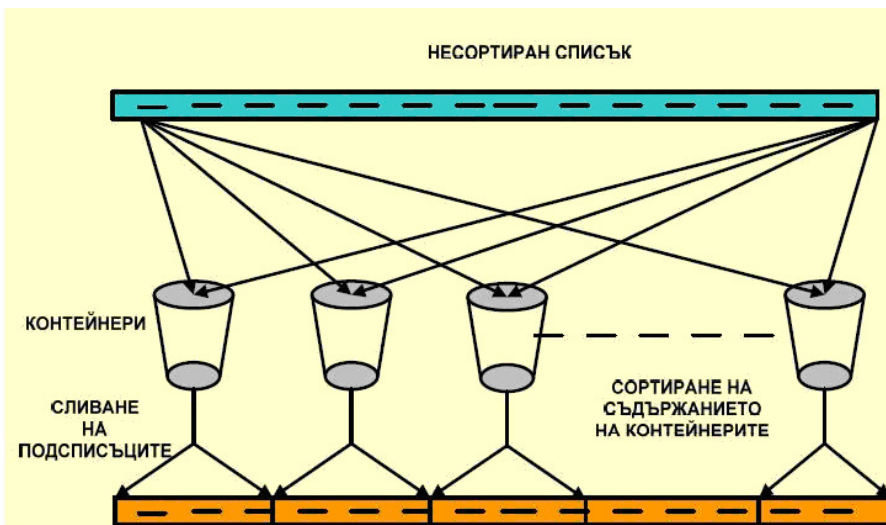
Паралелно сортиране с контейнери

- Сортиране с контейнери
  - алгоритъм за сортиране чрез разделяне на интервала от стойности на масива на краен брой контейнери
  - всеки контейнер съдържа стойностите в определен числов интервал
- Алгоритъмът е ефективен при равномерно разпределение на стойностите на елементите в даден интервал
  - например от 0 до $a-1$

Паралелно сортиране с контейнери

- Интервалът се разделя на m равни области
  - от 0 до $a/m-1$, от a/m до $2a/m-1$ и т.н.
  - всеки контейнер съдържа елементи със стойности, принадлежащи на интервалите на разделяне
  - числата в контейнерите се сортират с използване на последователен алгоритъм за сортиране

Паралелно сортиране с контейнери

- Алгоритмични парадигми
  - „главен – подчинен” и SPMD

- Главният процес е отговорен за следните задачи
  - изпраща на подчинените процеси интервалите на локалните контейнери (*MPI_Send()*)
  - изпраща на подчинените процеси елементите за сортиране в локалните контейнери (*MPI_Send()*)
  - получава от подчинените процеси частичните резултати (*MPI_Recv()*)
  - обединява локално сортираните от подчинените процеси данни и формира изходния сортиран масив

Паралелно сортиране с контейнери

- Всеки подчинен процес използва локален контейнер
  - елементите в локалните контейнери се сортират паралелно
- Подчинените процеси изпълняват следните дейности
  - получават от главния процес интервалите и размера на локалните контейнери (*MPI_Recv()*)
  - получават от главния процес стойностите за сортиране (*MPI_Recv()*)
  - извършват разпределяне на елементите в локалните контейнери съгласно интервалите на стойностите
  - изпращат на главния процес локално получените частични резултати (*MPI_Send()*)

Паралелно сортиране с контейнери

- Модел на комуникация между процесите

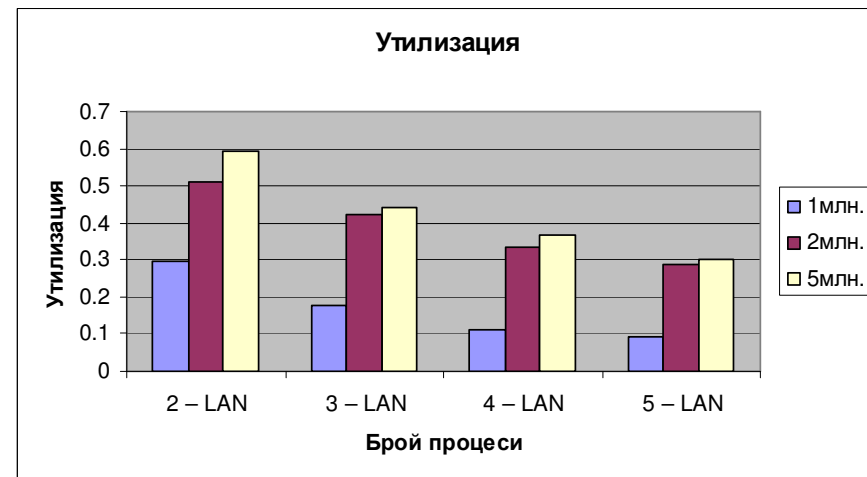
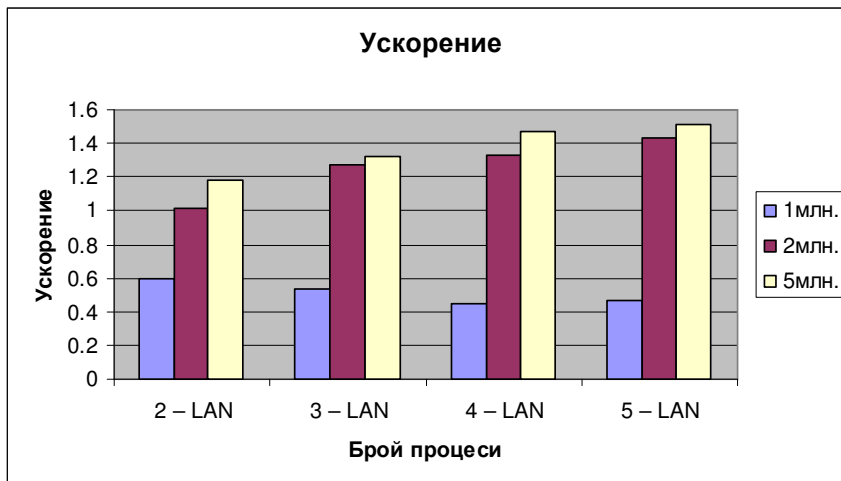

Паралелно сортиране с контейнери

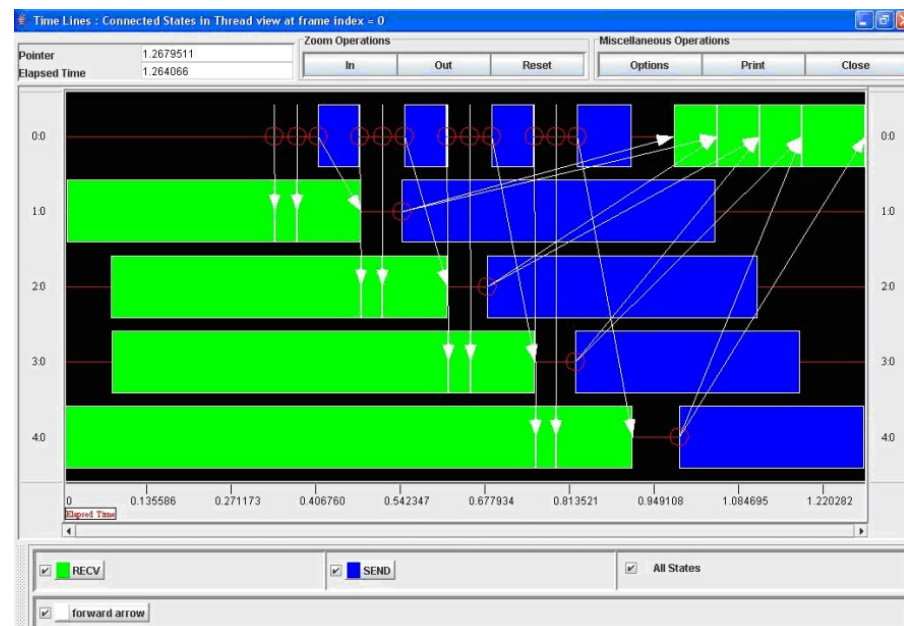
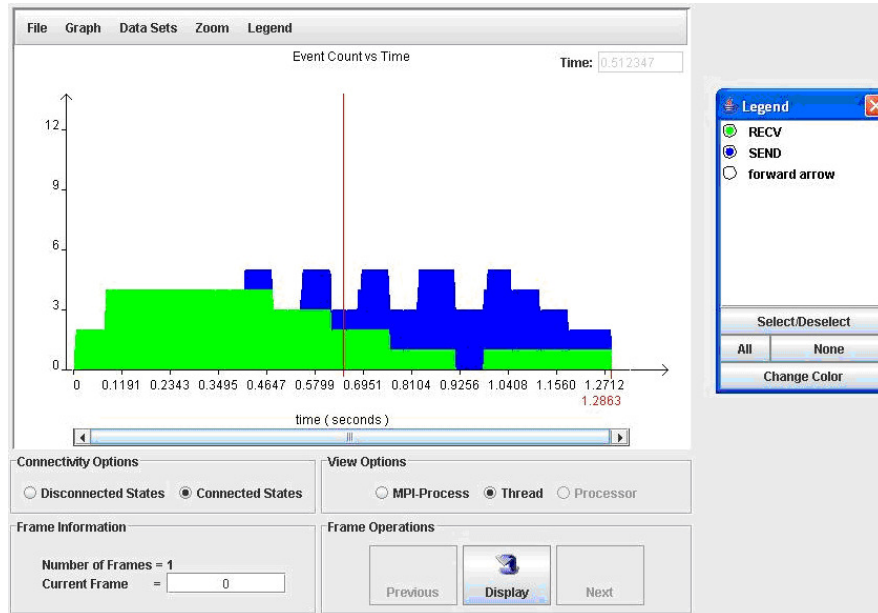
□ Производительност

- ускорение
- утилизация

Паралелно сортиране с контейнери

- Профили на паралелизмите
- Диаграма на Гант

Паралелно пирамидално сортиране

□ *Задача*

- да се сортират числа с алгоритъм за пирамидално сортиране (*heap sort*)

□ *Целева паралелна компютърна платформа*

- клъстер от многоядрени възли

□ *Програмен модел*

- Хибриден (обмен на съобщения + многонишкова обработка)

□ *Имплементация*

- MPI + OpenMP

Паралелно пирамидално сортиране

- Алгоритъм за пирамидално сортиране
  - добра ефективност при най-лоша конфигурация на входните данни
  - по-бавен в сравнение с други алгоритми за сортиране с разделяне
  - предимство
    - не изисква допълнителна памет за съхраняване на междинни резултати
    - работи директно с входното множество от данни
    - подходящ за сортиране на големи по обем данни
  - базира се на разполагане на елементите на сортирания масив в балансирано двоично дърво – пирамида, с височина h

Паралелно пирамидално сортиране

- За да се намали размера на заеманата памет пирамидата може ефективно да се представи с n мерен масив като наследствените връзки могат да се опишат с проста линейна функция на позициите им
  - например наследниците на i -тия възел ще бъдат $2i$ и $2i+1$
  - тогава $h_i \geq h_{2i}$ и $h_i \geq h_{2i+1}$
  - в този случай пирамидата може да се помести във все още несортираната част от входния масив

- Алгоритъмът сортира данните като последователно премахва най-голямата стойност и я поставя в края на сортирания масив докато се изчерпят елементите в пирамидата и се попълни сортираният масив

Паралелно пирамидално сортиране

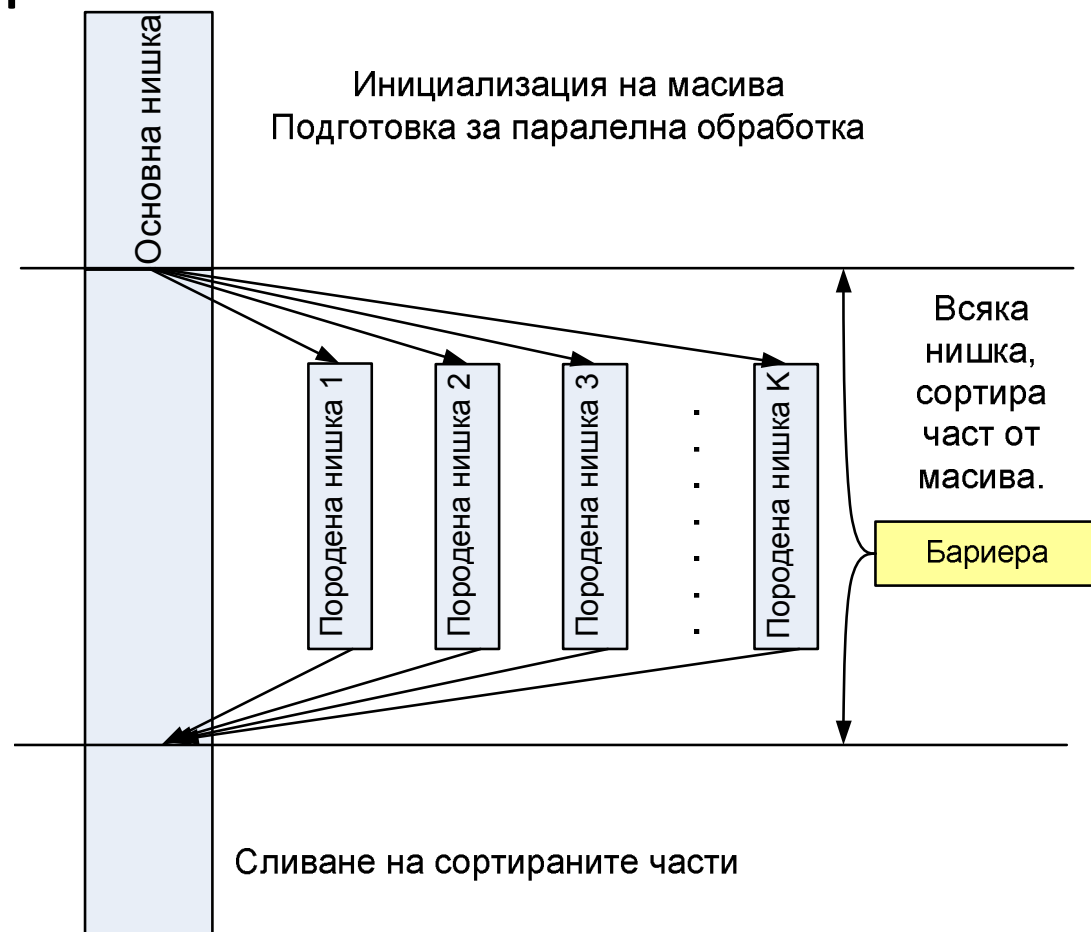

- Зависимост между итерациите на алгоритъма
- Паралелизиране с многонишкова обработка чрез декомпозиция по данни
  - всяка нишка сортира част входния масив
  - след което сортираните части се сливат
- Този подход е неефективен за малки по размер масиви за сортиране, тъй като времето за управление на нишките и за сливане на частичните резултати става съизмеримо с времето по действителното сортиране

Паралелно пирамидално сортиране

□ Модел на паралелните

изчисления

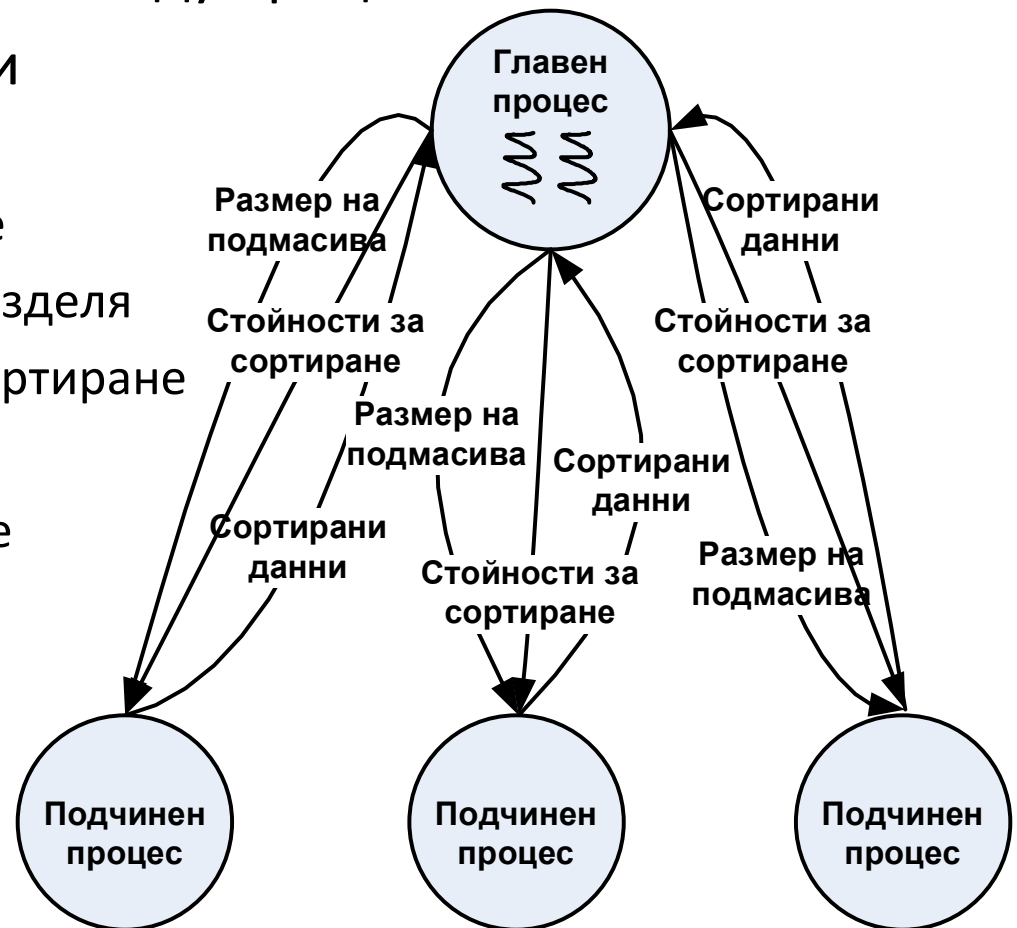

Паралелно пирамидално сортиране

□ Модел на комуникациите между процесите

□ Алгоритмични парадигми

- „главен - подчинен” и декомпозиция на данните
- несортирания масив се разделя на части, изпраща се за сортиране на подчинените процеси, които връщат сортираните части на главния процеса за да извърши сливането

Паралелно пирамидално сортиране

- Главният процес извършва следните дейности
  - изпраща на всеки подчинен процес размера на частта от масива за локално сортиране (*MPI_Send()*)
  - изпраща на всеки подчинен процес елементите от масива, които той трябва да се сортират локално (*MPI_Send()*)
  - сортира своята част от масива, като изпълнява програмния код на подчинен процес с използване на многонишкова обработка за ускоряване на изчисленията
  - получава от подчинените процеси локално сортираните части от масива (*MPI_Recv()*)
  - слива сортираните части за получаване на сортирания изходен масив като използва многонишкова обработка за ускоряване на изчисленията

Паралелно пирамидално сортиране

- Всеки от подчинените процеси изпълнява следните задачи
  - получава от главния процеса размера на частта от масива, която ще сортира (*MPI_Recv()*)
  - получава от главния процес елементите за сортиране (*MPI_Recv()*)
  - сортира своята част от масива с използване на алгоритъм за пирамидално сортиране
  - изпраща на главния процеса сортираната последователност от стойности (*MPI_Send()*)

Паралелно пирамидално сортиране

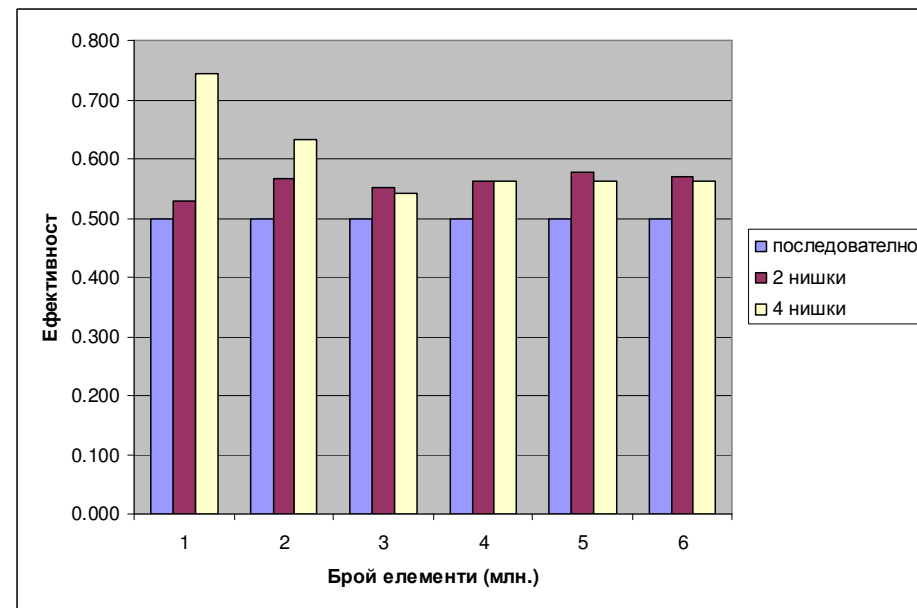
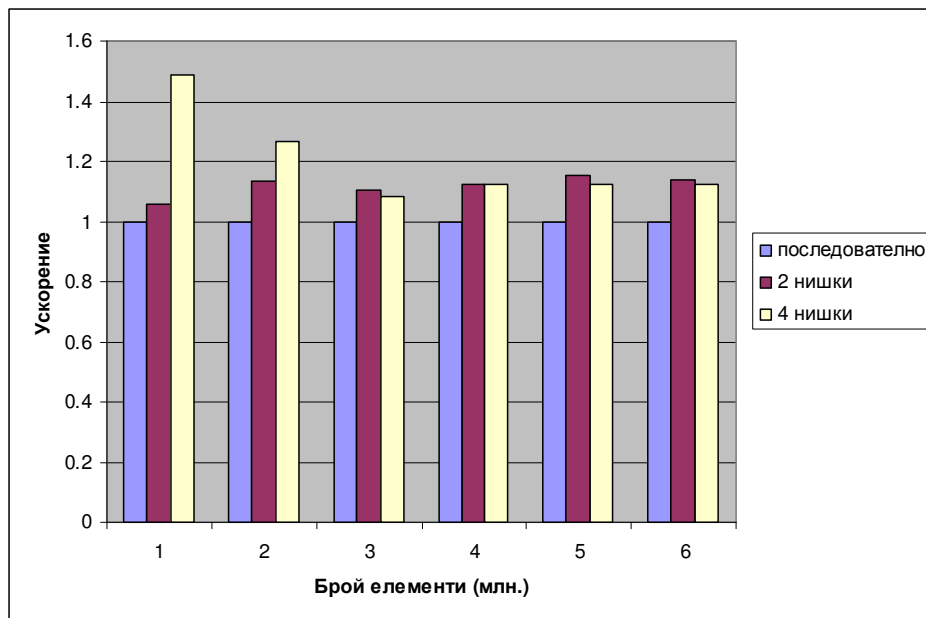

- Всеки от подчинените процеси изпълнява следните задачи
  - получава от главния процеса размера на частта от масива, която ще сортира (*MPI_Recv()*)
  - получава от главния процес елементите за сортиране (*MPI_Recv()*)
  - сортира своята част от масива с използване на алгоритъм за пирамидално сортиране
  - изпраща на главния процеса сортираната последователност от стойности (*MPI_Send()*)

Паралелно пирамидално сортиране

□ Производителност на многонишков модел

- ускорение
- утилизация

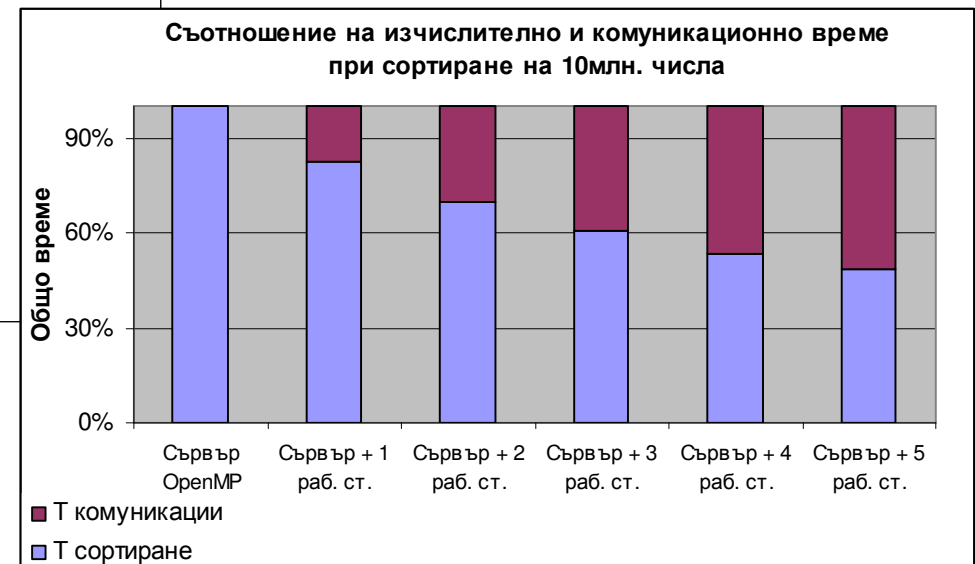
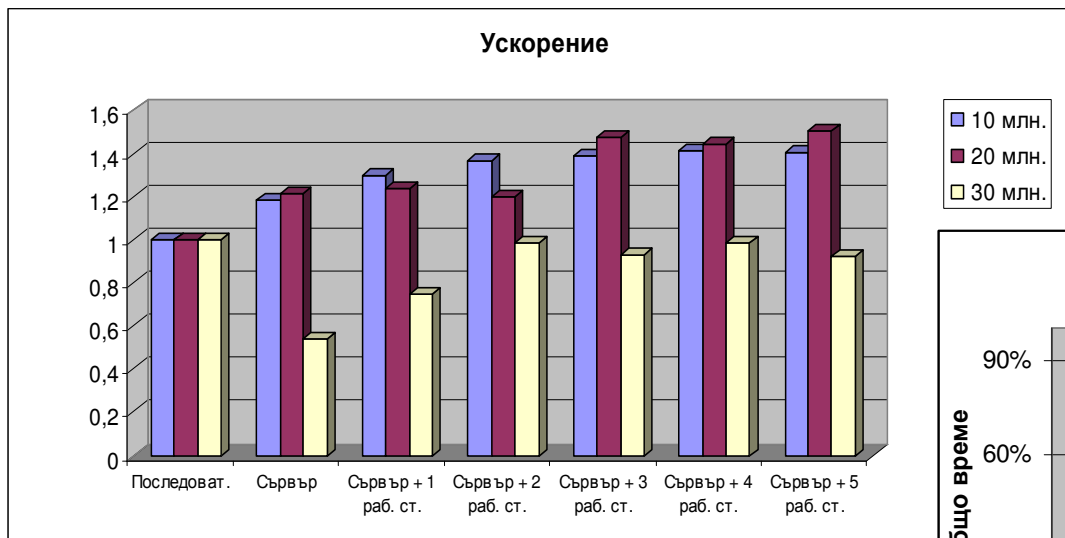

Паралелно пирамидално сортиране

□ Производителност на хибриден модел

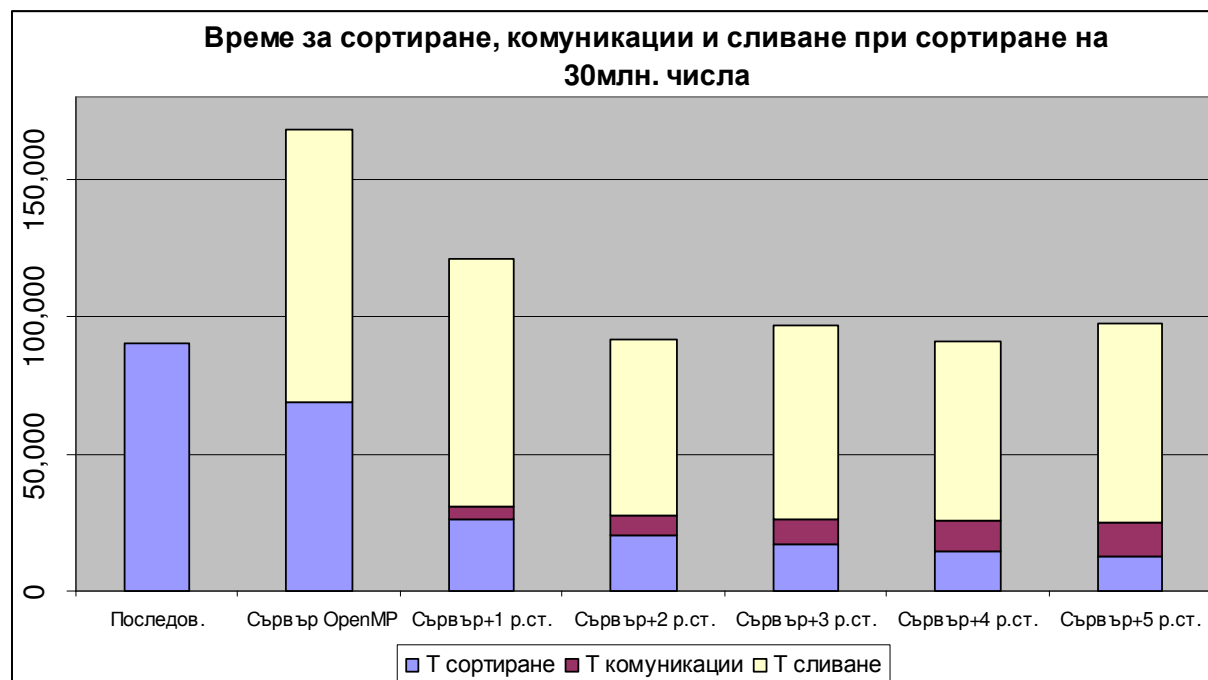
■ ускорение

■ съотношение време за сортиране – време за комуникация

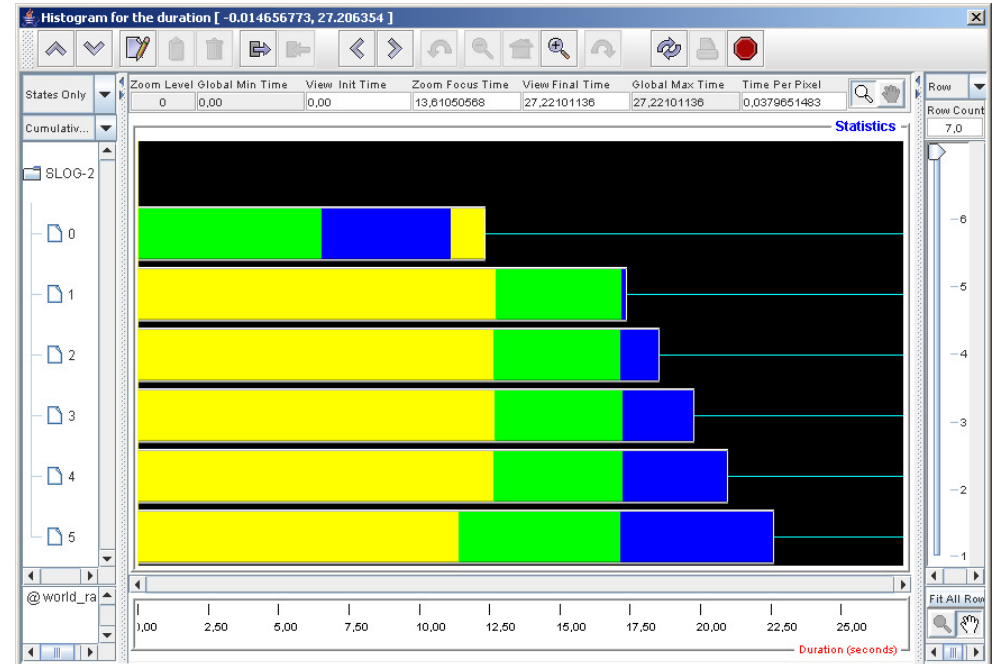
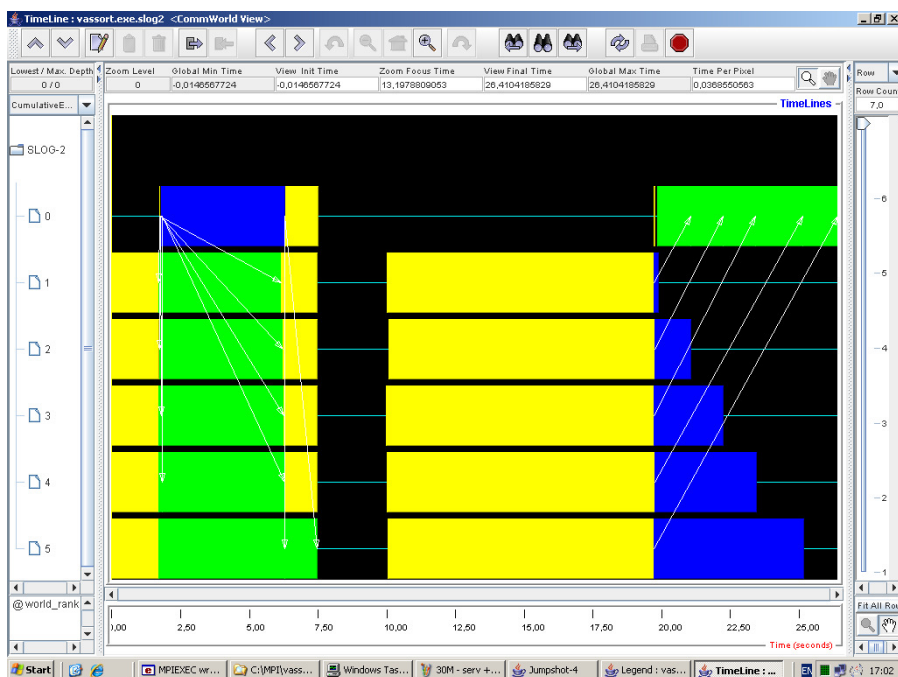
Паралелно пирамидално сортиране

- Производителност на хибриден модел
  - съотношение време за сортиране – време за комуникация – време за сливане

Паралелно пирамидално сортиране

- Производителност на хибриден модел
  - диаграма на Гант и профил на комуникациите

Минимално скелетно дърво

□ *Задача*

- да се намери минимално скелетно дърво в свързан теглови граф с алгоритъм на Прим

□ *Целева паралелна компютърна платформа*

- клъстер от работни станции

□ *Програмен модел*

- плосък (flat)

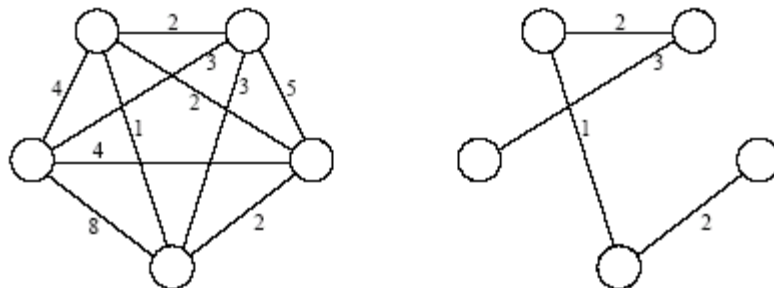
□ *Имплементация*

- MPI

Минимално скелетно дърво

- Скелетно дърво на неориентиран граф
  - подграф, който е дърво и съдържа всички възли на графа
- Тегло на подграф в теглови граф
  - сумата на всички тегла на дъги в подграфа
- Минимално скелетно дърво (*minimum spanning tree* (MST) за теглови неориентиран граф
  - скелетно дърво с минимално тегло

Минимално скелетно дърво

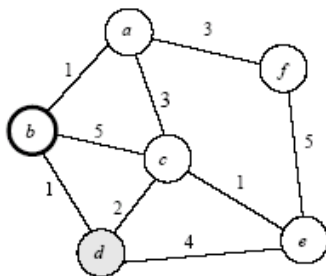
□ Алгоритъмът на Прим

- построява минимално скелетно дърво на граф с n върха за $n-1$ итерации
- в началото се избира произволен възел, който се добавя към текущото минимално скелетно дърво
- текущото минимално скелетно дърво се увеличава с добавяне на връх, който е свързан с най-малко тегло с вече включените в дървото възли
  - от необходимите възли се избира този, който е свързан с ребро с минимално тегло с вече обходен възел

Минимално скелетно дърво

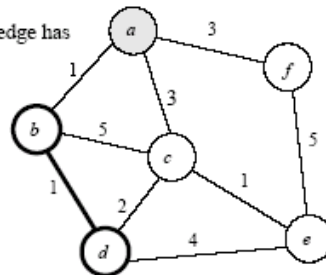
□ Алгоритъмът на Прим

(a) Original graph

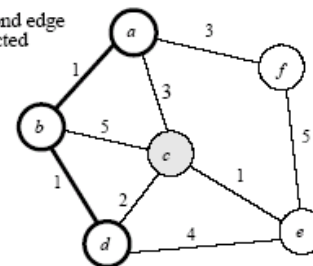
	a	b	c	d	e	f
d[]	1	0	5	1	∞	∞
a	0	1	3	∞	∞	3
b	1	0	5	1	∞	∞
c	3	5	0	2	1	∞
d	∞	1	2	0	4	∞
e	∞	∞	1	4	0	5
f	2	∞	∞	∞	5	0

(b) After the first edge has been selected

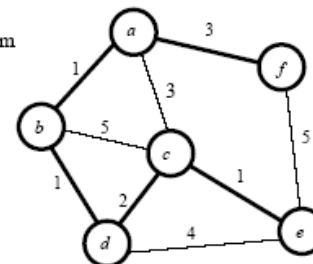
	a	b	c	d	e	f
d[]	1	0	2	1	4	∞
a	0	1	3	∞	∞	3
b	1	0	5	1	∞	∞
c	3	5	0	2	1	∞
d	∞	1	2	0	4	∞
e	∞	∞	1	4	0	5
f	2	∞	∞	∞	5	0

(c) After the second edge has been selected

	a	b	c	d	e	f
d[]	1	0	2	1	4	3
a	0	1	3	∞	∞	3
b	1	0	5	1	∞	∞
c	3	5	0	2	1	∞
d	∞	1	2	0	4	∞
e	∞	∞	1	4	0	5
f	2	∞	∞	∞	5	0

(d) Final minimum spanning tree

	a	b	c	d	e	f
d[]	1	0	2	1	1	3
a	0	1	3	∞	∞	3
b	1	0	5	1	∞	∞
c	3	5	0	2	1	∞
d	∞	1	2	0	4	∞
e	∞	∞	1	4	0	5
f	2	∞	∞	∞	5	0

Минимално скелетно дърво

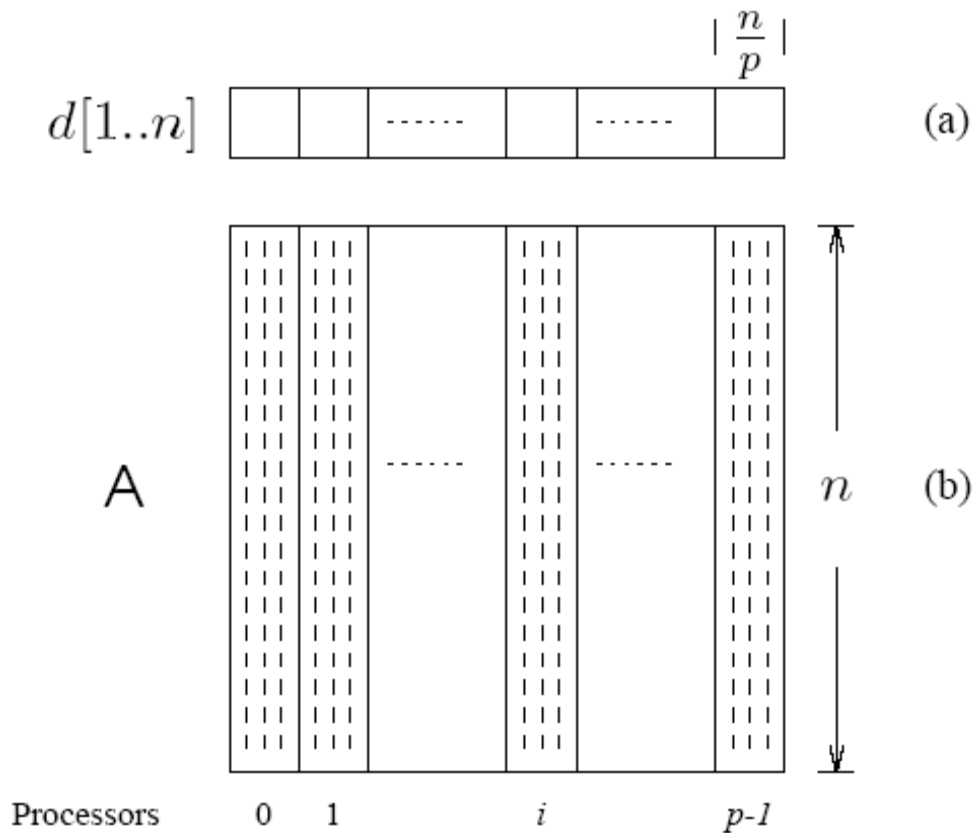

- Паралелен алгоритъм на Прим
  - алгоритъмът се изпълнява в $n-1$ итерации, при които има зависимост на изчисленията
    - не могат да се изпълняват паралелно
  - паралелни изчисления се прилагат за определяне на следващият възел за добавяне към минималното скелетно дърво на всяка итерация на алгоритъма
- Използва се декомпозиция по данни
  - множеството възли, от които се избира възел за добавяне към текущото дърво, се разпределя между процесите
  - матрицата на съседство на графа се разделя на едномерни блокове
  - векторът за разстояние също се разделя между процесите

Минимално скелетно дърво

- Декомпозиция по данни при паралелен алгоритъм на

Прим

Минимално скелетно дърво

- Паралелен алгоритъм на Прим
  - на всяка стъпка всеки процес определя локално възел за добавяне към минималното скелетно дърво
  - чрез глобална комуникация се определя глобално възелът с най-малко тегло на дъга възел от дървото
  - избраният за добавяне възел се изпраща на всички процеси
  - процесите обновяват локално съхраняваното минимално скелетно дърво

Минимално скелетно дърво

- Процесът-мениджър е отговорен за извършване на следните дейности
  - Изпраща на всички процеси матрицата на съседство за обработвания граф с функцията *MPI_Bcast()*
  - Изпраща на всички процеси индексът на връх, който последно е добавен към минималното скелетно дърво с функцията *MPI_Bcast()*
  - Събира от подчинените процеси изчислените стойности за частите от масива с минимални тегла до възел от минималното скелетно дърво с функцията *MPI_Scatter()*
  - Избира връх за добавяне към минималното скелетно дърво на базата на резултатите, получени от подчинените процеси

Минимално скелетно дърво

- Процесите-работници имат следните задачи
  - Получават от процеса-мениджър матрицата на съседство за обработвания граф с функция *MPI_Bcast()*
  - Получават от процеса-мениджър връх, който е текущо добавен към минималното скелетно дърво с функция *MPI_Bcast()*
  - Определят за всеки от върховете в собственото им подмножество ребро с най-малка тежест
  - Изпращат на процеса-мениджър получените стойности с функцията *MPI_Scatter()*

Минимално скелетно дърво

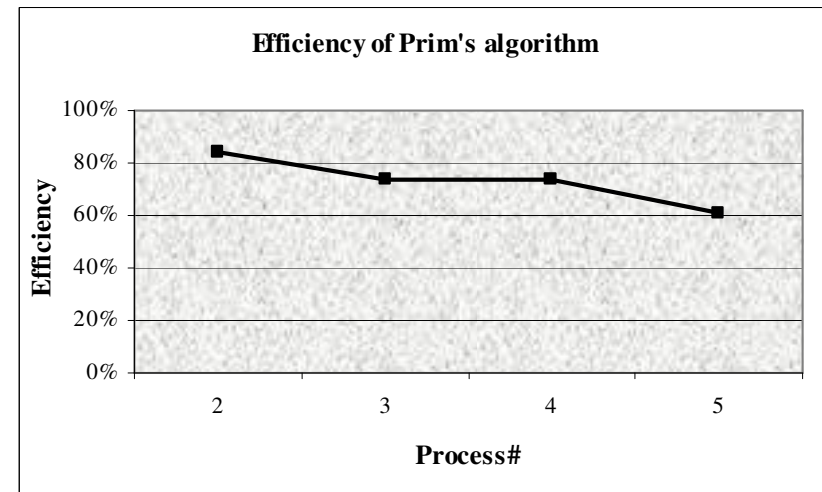
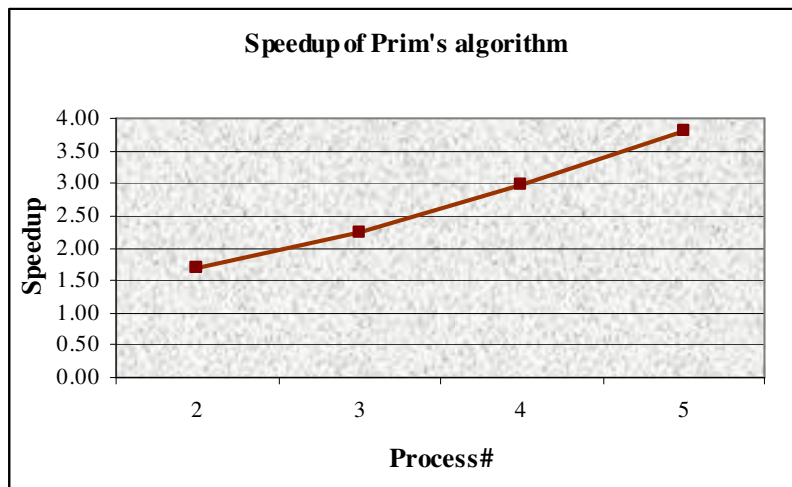
- Модел на комуникация между процесите

Минимално скелетно дърво

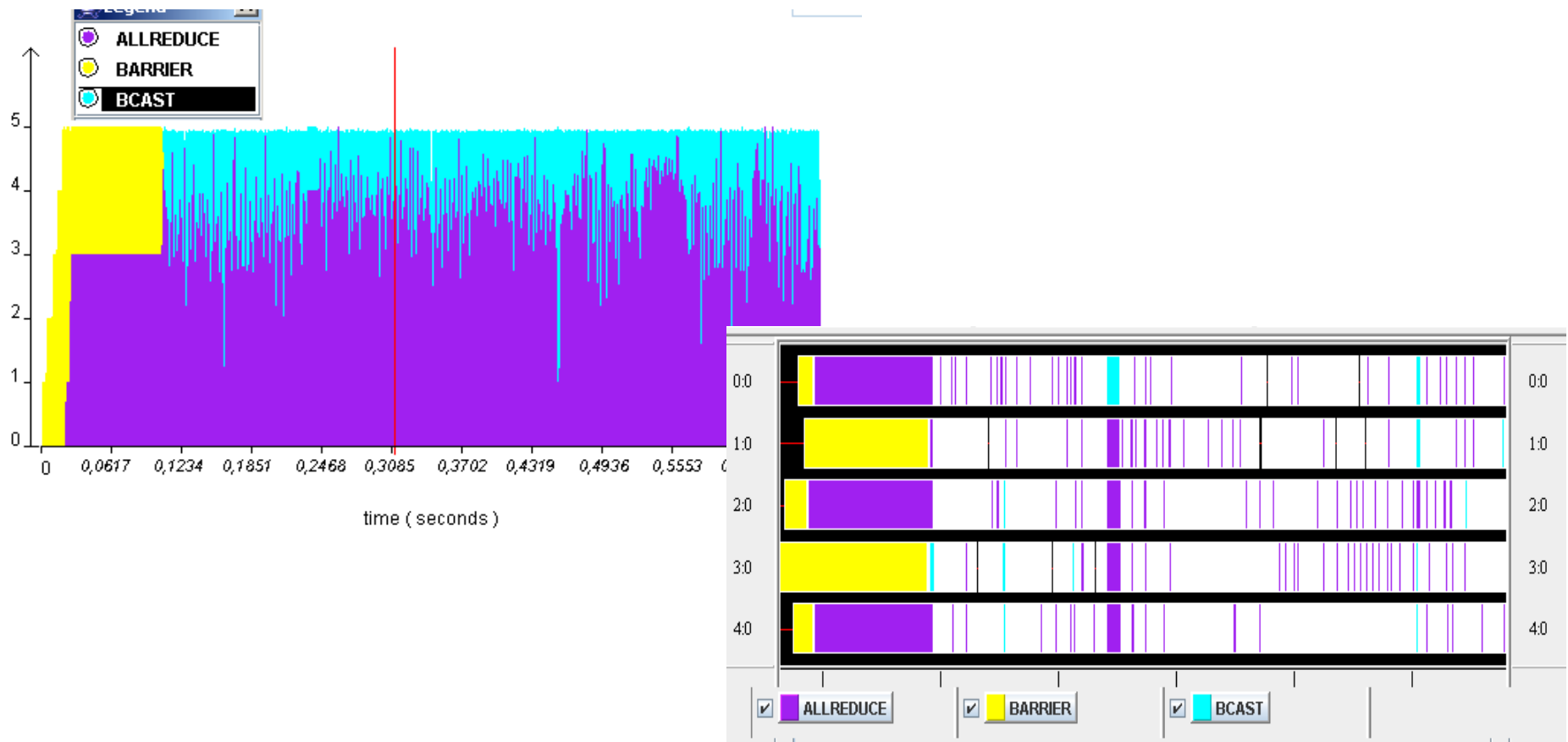
□ Производителност

- почти линейно ускорение
- висока ефективност на използване на процесорите
- добро мащабиране

Минимално скелетно дърво

- Профил на комуникациите и диаграма на Гант

Най-кратък път в граф

- Намиране на най-кратък път в граф от един възел до всички останали
  - Single-Source Shortest Paths

- Намиране на най-кратък път в граф между всеки два възела
  - All-Pairs Shortest Paths

Най-кратък път в граф

□ *Задача*

- да се намери най-краткия път от даден възел до всички останали в ориентиран теглови граф с алгоритъм на Дийкстра

□ *Целева паралелна компютърна платформа*

- клъстер от работни станции

□ *Програмен модел*

- плосък (flat)

□ *Имплементация*

- MPI

Най-кратък път в граф

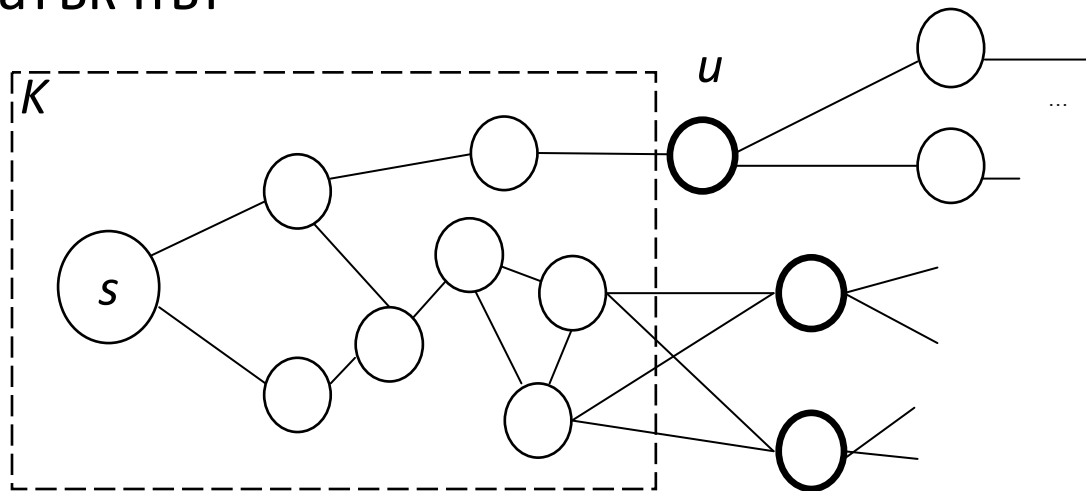

- Алгоритъм на Дийкстра
  - намира най-кратък път между два върха в граф или най-кратки пътища от един връх до всички останали
  - прилага се за ориентиран теглови граф с неотрицателни стойности на теглата
  - подобен на алгоритъма на Прим

Най-кратък път в граф

□ Алгоритъм на Дийкстра

- съхранява се множество от възли, за които вече е определен най-кратък път
- на всяка итерация към това множество се добавя възел, който е най-близък до възел в текущо определения най-кратък път

Най-кратък път в граф

- Паралелен алгоритъм на Дийкстра
  - използва се декомпозиция по данни
  - всеки процес изпълнява едни и същи действия като работи над част от върховете в графа
    - при граф с n върха и p процеса всеки процес обработва n/p от върховете в графа
  - всеки процес изчислява минимално разстояние до вече обходените възлите

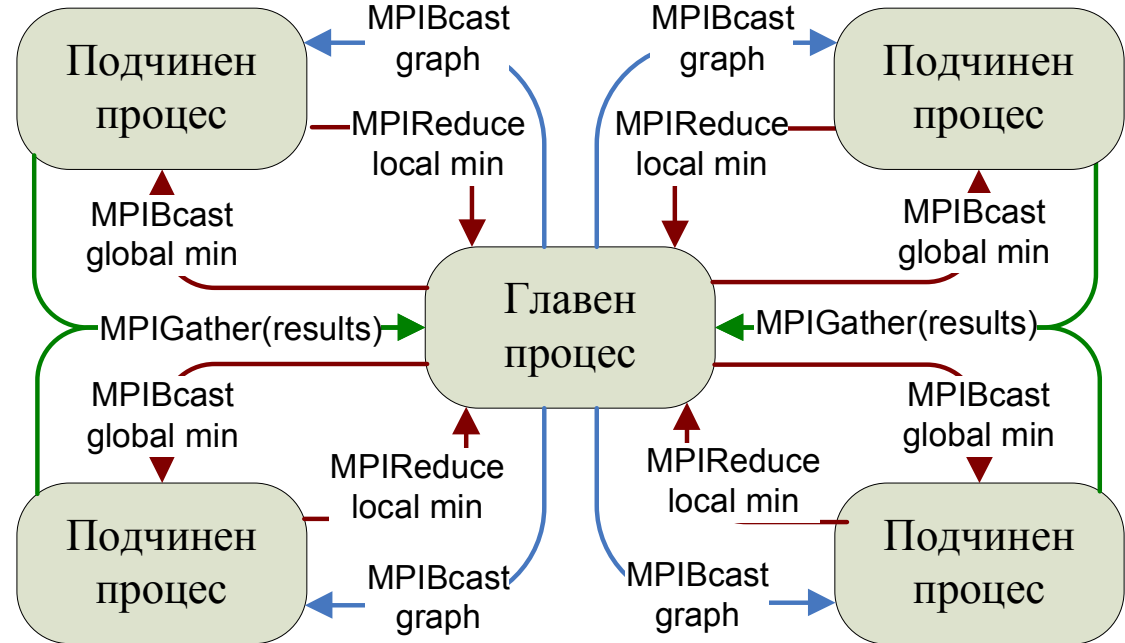

Най-кратък път в граф

□ Модел на комуникация между процесите

□ алгоритмични парадигми

- главен подчинен
- SPMD

Най-кратък път в граф

- Главният процес изпълнява следните действия
  - разпраща на всички подчинени процеси графа (функция `MPI_Bcast()`)
  - работи като подчинен процес, извършвайки част от изчисленията за определения му блок данни
  - събира резултатите от изчисленията за локално избраните възли (функция `MPI_Reduce()` с операция `MPI_MINLOC`)
  - изпраща глобалния минимален възел на всички останали процеси за да го маркират като обходен
  - събира крайните резултати от всички подчинени процеси (функция `MPI_Gather()`)
  - извежда резултата за намерения път след приключване на алгоритъма

Най-кратък път в граф

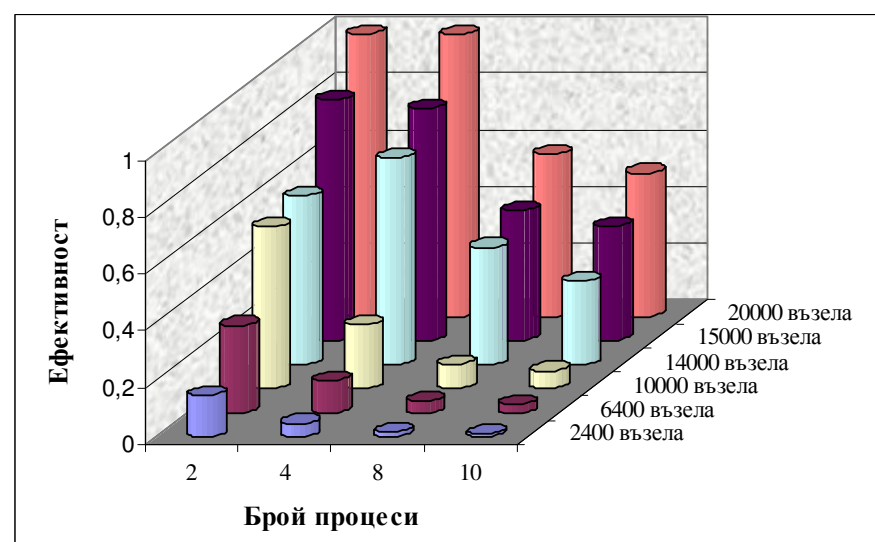
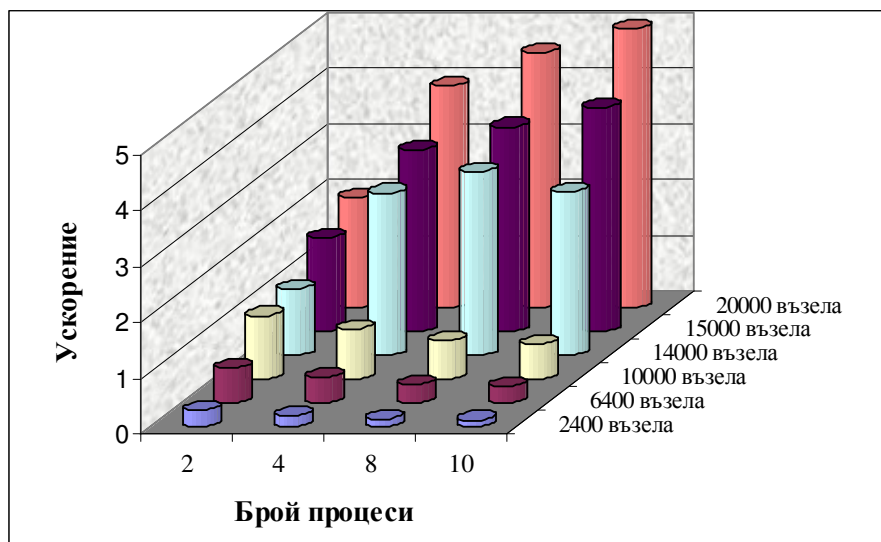

- Всеки подчинен процес извършва следните действия
  - получава от главния процес графа, който ще се обработва
  - извършва изчисления за част от възлите в графа
  - изпраща намерения локален минимум на главния процес
  - получава от главния процес глобалния минимум за текущата итерация и маркират съответния възел като обходен
  - изпраща крайните резултати за намерения път на главния процес

- Вместо двете функции `MPI_Reduce()` и `MPI_Bcast()` може да се използва функцията за глобална комуникация `MPI_Allreduce()`

Най-кратък път в граф

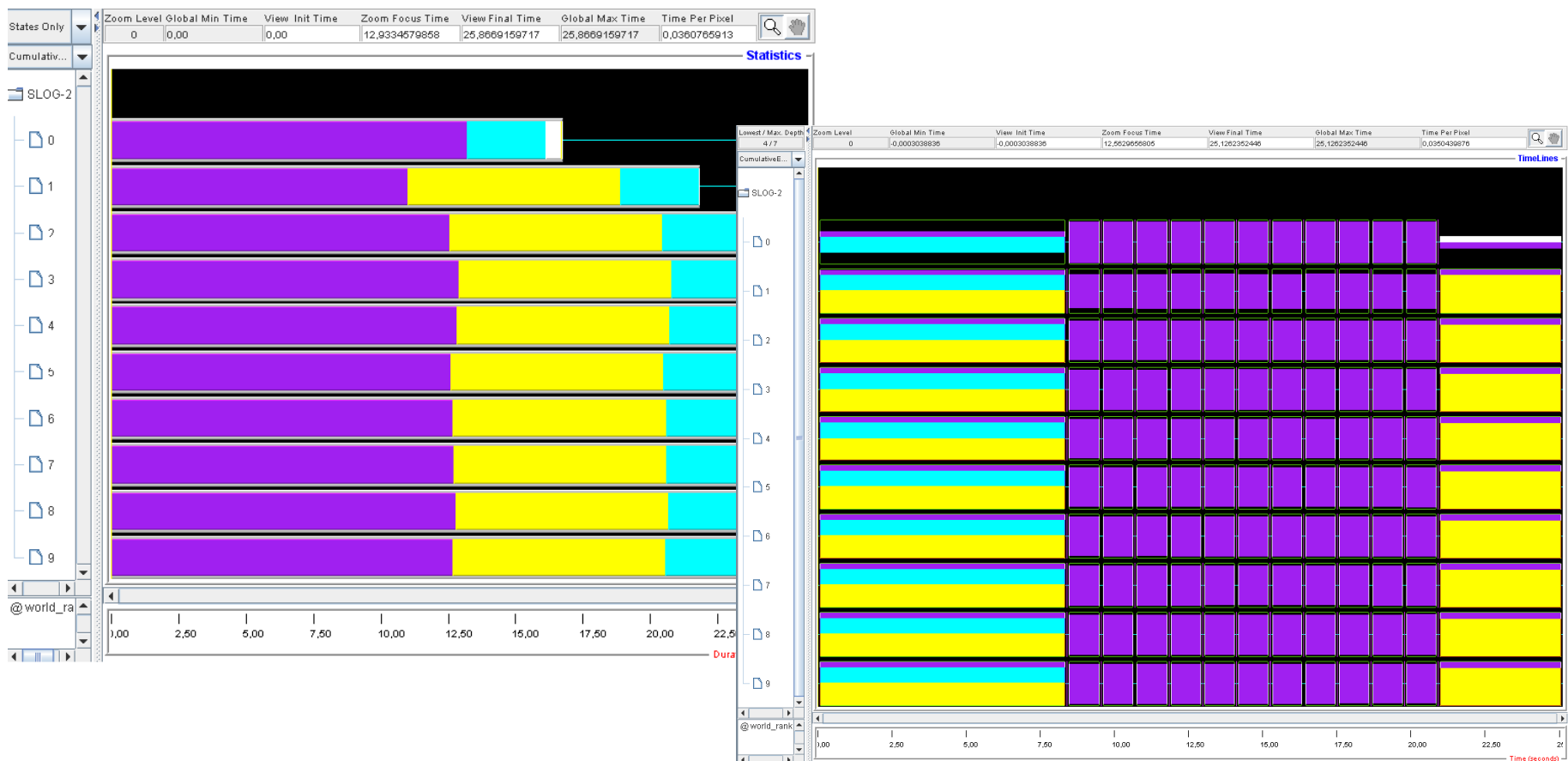
□ Производительност

- почти линейно ускорение
- висока ефективност на използване на процесорите
- добро мащабиране

Най-кратък път в граф

- Профил на комуникациите и диаграма на Гант

КРАЙ